

Fornyings-, administrasjons-
og Kirke departementet
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

10.09.13

Norges Blindforbunds hørings svar til utkast til endringer i eForvaltningsforskriften

1. Innledning

Hørings svaret konsentrerer seg om å gi tilbakemelding på tilgang til innbyggers digitale postkasse med fokus på universell utforming.

2. WCAG er ikke nok, brukervedvirkning må også med for å sikre universell utforming

Norges Blindforbund forutsetter universell utforming av digital postkasse. Men Forskrift om universell utforming av IKT-løsninger sikrer ikke universell utforming. Dette fordi WCAG alene – som forskriften forutsetter – ikke er nok for å oppnå universell utforming. WCAG er et sett med retningslinjer for innhold på nett (også som internasjonal standard: ISO/IEC 40500:2012 Web Content Accessibility Guidelines). Kun 1/3 av tilgjengelighetsproblematikken avdekkes gjennom WCAG viser Rømen og Svanæs (Validating WCAG 1.0 and WCAG 2.0 through Usability Testing with Disabled Users, 2010). Brukervedvirkning i tillegg til WCAG er derfor svært viktig for å oppnå målet om universell utforming. Norges Blindforbund ønsker at brukervedvirkning blir et krav for å sikre en god digital postkasse, samt at ny norsk standard på området følges (publiseres i løpet av 2013): **NS 11040** Universell utforming og brukervedvirkning – IKT. Tekniske krav (WCAG) sammen med god brukervedvirkning (NS 11040) vil føre til en mer brukervennlig digital postkasse.

3. Krav til innloggingsløsning

Selve innloggingsløsningen må også være universelt utformet. Det må som nevnt over sikres god brukervedvirkning, ikke bare brukertesting, for å sikre enkel og god løsning. Organisasjonene og brukere må bli lyttet til. Møter med eksisterende tilbydere av innloggingsløsninger gir grunn til bekymring på dette punktet.

Innloggingsløsningen inkluderer også passordkalkulator/kodebrikke. Dette er Likestillings- og Diskrimineringsombudets (LDO) konklusjon i forhold til nettbank, og vil etter vår mening også gjelde digital postkasse, da digital postkasse er hovedløsning. Ombudets sak 10/193: «Plikten omfatter helt klart universell utforming av nettbanken. En Bank ID brikke er en del av nettbankens hovedløsning, fordi man er avhengig av en slik brikke for å logge inn i nettbanken». Mange vil kunne bruke eksisterende kodebrikke, men for dem som trenger kodebrikke med store tall, god kontrast og tale må det offentlige tilby dem dette. Ikke alle får dette av banken sin.

4. Krav til postformat

Norges Blindforbund ønsker også at det settes krav til hvilke postformat som kan brukes i digital postkasse. Dette fordi vi må sikre at alle får lest brevene sine. Eksempel: Selv om riktig utformet PDF kan gjøres tilgjengelig for noen, er det fortsatt mange av Norges Blindforbunds medlemmer som besitter for liten digital kompetanse til å kunne lese dette med de datatekniske hjelpemidlene de besitter. Word derimot er et enkelt format for synshemmede. Siden digital postkasse handler om digital kommunikasjon som hovedregel, kan man ikke forutsette høy digital kompetanse hos innbyggerne. Derfor ønsker vi krav om universell utforming også når det gjelder format.

5. Oppsummering

- WCAG alene er ikke nok for å oppnå universell utforming, da WCAG avdekker kun 1/3 tilgjengelighetsproblematikken. Standard for brukermedvirkning må også følges: NS 11040 Universell utforming og brukermedvirkning – IKT.
- Innloggingsløsning inklusiv kodebrikke må også være universelt utformet, noe LDO allerede har konkludert med i forhold til nettbank. Det offentlige må tilby slik kodebrikke og det må sikres at innloggingsløsningen er enkel å bruke.
- Alle innbyggere må få tilgang til sin post. Det må derfor ikke forutsettes for høy digital kompetanse hos innbyggerne. Krav om universell utforming av postformat er derfor også viktig.

Med vennlig hilsen
For Norges Blindforbund

Atle Lunde (sign.)
Forbundsleder

Kari Anne Flaa (sign.)
Rådgiver